દાઈ હલીમાં

કીસ્સા હજરત બીલાલ.

ઉર્દુ જબાન ઔર ગુજરાતી હરફોમેં.

છપાનેવાલા

મુનશી અબ્દુલ મજીદ અબ્દુલ અઝીઝ.

બુકસેલર.

તીન દરવાઝા—અહેમદઆબાદ.

હસ્બે ફરમાઈશ,

હુસેન મીરઝા બુકસેલર. નીશાન પાડા રોડ નં. ૯ મુંબઈ	બદરૂદીન હુસેનુદીન બુકસેલર. ઠે. તીન દરવાજા અહેમદઆબાદ.

ધી "મનહર" પ્રિન્ટીગ પ્રેસમા
મોતીલાલ ગણપતરામે છાપી
ઠે. પાનકોર નાકા—અહેમદઆબાદ.

દુસરી બાર. જીલ્દ ૨૦૦૦.

સને ૧૩૪૪ ઈ૦ સને ૧૯૨૫

કિંમત ૦—૨—૦.

કીસ્સએ દાઈ હલીમા.

પહલે હો હમ્દ ખુદાએ કાદિર
ખુબીએ નઝમ હો જીસ્સે ઝાહિર
ફીર કરૂં નાઅતે રસુલે અકરમ
જોકે મહબુબે ખુદાએ આલમ
વો હે વાજીબ યે હે મુમકિન લેકિન
હો સકે મીસ્લ ભલા કયા મુમકિન
વોહ નબી જીસ્કી શહાદતકે લીયે
આદમી કયા હે હજર બોલ ઉઠે
હુવે તિફ્લીમેં વોહ એજાઝ ઉસ્સે
જો તુબુવ્વતમેં કીસીસે ન હુવે
જીન્નો ઈન્સો મલકો વહશો તયુર
સબકે સબ આપકે થે તાલીબે નુર
એક આશિકથી હલીમા દાઈ
જીસને ઘર બેઠે યે દોલત પાઇ
વો કુછ ઇસ રમ્ઝસે આગાહ ન થી
ઉસ્કી કીસ્મતમેં યેહ દોલતથી લીખી
યાને ઉસ શાહકો લાઇ ઘરમેં
નુરે અલ્લાહકો લાઇ ઘરમેં
વાહ કયા તાલએ બેદાર મીલે
જીસકો કોનેનકાં સરદાર મીલે
નુરસે કયું ન હો માંઅમુર વોહ ઘર
જલવા અફ્રોઝ હો જહાં પયગમ્બર
કીસ તરહ ઘર નહો વોહ નુરાની
જીસ્કી જીબરીલ કરે દરબાની
આસ્તાના હુવા વોહ શામો સહર
સિજદાગાહે મલકો જીન્નો બશર

દરો દીવારસે આતીથી નિદા
કે હલીમાપે હુવા ફઝલે ખુદા
શુક્ર કરતીથી ખુદાકા પયહમ
કે ન થે મુસ્તહક ઈસ ફઝલકે હમ
હકને બખશી મુજે દોલત યે અજીબ
મુજ હલીમા કે કહાંથે યે નસીબ
દુધ ઉસ ગુલકા પિલાતીથી વોહ
ગુલસી ફુલી ન સમાતીથી વોહ
કભી મુખડેકી બલાંયે લેતી
સદકે હોહોકે દુઆએં દેતી
કભી સુરતકા તમાશા કરતી
ટિકટિકી બાંધકે દેખા કરતી
ચુમતીથી કભી પેશાની કો
કભી ઉસ ચેહરએ નુસની કો
કભી નેહલાતી થી ખુશ હોહો કર
પાની પીતીથી કદમ ધોધો કર
ગીર્દ ફિરતીથી કભી સોસો બાર
શમઅ પરજેસેહો પરવાના નિસાર
કભી કર બેઠતી બે સાખતા શોર
ચાંદકા દેખકે જીસ્તરહ ચકોર
કભી આંખુમેં બીઠા લેતીથી
કભી સીનેસે લગા લેતીથી
ખ્વાબસે કરતીથી જીસ દમ બેદાર
આંખુંસે તલવુંકા મલતી હર બાર
બખતે આલમહે તુ અય દીલબર જાગ
જાગના બખ્તકા હે બેહતર જાગ
જબ જગાતી તો જગાતીથીયું
ઓર સુલાતીતો સુલાતીથી સુ
સો મેરે અર્શકે તારે સોજા
મેરે અલ્લાહકે પ્યારે સોજા

માહે વાલા નસબી કર આરામ.
આફતાબે અરબી કર આરામ
સો મેરે માહે અજમ મેહરે અરબ
સો મેરે શમએ શબિસ્તાને તરબ
મુંહપે સુરજને લીયા શબકા નકાબ
તુભી આ મેહરે દરખશાં કર ખ્વાબ
આમીના બીબીકે જાની સોજા
મેરી દોલતકી નશાની સોજા
તેરે આરામકો અયે મહ પારા
મેરી ખાંખુંકા બને ગેહવારા
અપની આંખુમેં સુલાઉં તુજકો
ઇસી ઝુલેમેં ઝુલાઉં તુજકો
કંભી બાલુમેં જો હોતી દરકાર
હેતીથી પંજએ મીઝગાંસે સવાર
યાની મુંહ ધોનેકો જાકર લાતી
શીરએ જાંકો મિલાકર લાતી
દીલકો કહેતીથી કે આઇનાહે
સીના ઉસ હુસ્નકા ગંજીના હે
તા ન લગજાએ કહીં. અપની નઝર
આપભી દેખ ન સકતી જી ભર
કદ વોહ બુટાસા થા બસ પેશે નઝર
જયસે પુતલીકા હો ઓંખુંમેં ઘર
જાનો માલ અપના ફીદા કરતીથી
જીસે ખીદમતમેં રહા કરતીથી
રાત દીન કામથા હઝરતહીસેં બસ
ગુઝરે ઇસ તોરસે જબ તીન બરસ
એક દિન ઉસ શહેદીં પરવરને
ઓજે વેહદતકે મહે એનવરને
ઉસસે પુછાકે બતા અય માદર
દિનકો ભાઈ મેરા જાતાહે કિધર

બોલી મા ફેહનેપે સદકે હાઇ
વોહ તેરા દુધ શરીકા ભાઈ
બકરીયાં દિનકો ચરાતાહે વોહ
શામકો ઘરમેં ફીર આતાહે વોહ
દિનકો જો તુજસે જુદા રહેતાહે
ઘરકે કાબુમેં ફંસા રહેતાહે
માજરા સારા યે જબ સુન પાયા
તબ શેહેનશાહને યું ફરમાયા
મેંભી કલ સુબ્હસે ઉસકે હમરાહ
જાઉંગા જાનીબે સેહરા વલ્લાહ
બકરીયાં તેરી ચરાઉંગા મેં
રોટીયાં મુફત નહીં ખાઉગા મેં
વોહ દીલ અફગાર બલાયેં લેકર
બોલી અય લખતે જીગર નુરે બસર
તેરે સબ હુકમ બજા લાઉંગી
પર તુજે બ્હાં તો ન જાને દુંગી
અલગરજ ઉસને કહા બોહતેરા
એકભી ઉઝર પીઝીરા ન હુવા
બસ હુવા હુકમે ખુદા યે જીબરીલ
આઝમે દસ્તહે મહબુબે જમીલ
ગુલસે હર નખલ મુનવ્વર હો જાય
દસ્ત ખુશબુસે મોઅત્તર હો જાય
શાખ હર સુન્બુલ ગુંલ તુર બને
હર શજર વહાં શજરે તુર બને
દસ્ત સબ વાદીએ અયમન બનજાય
બન યે ફીરદોસકા મસ્કન બનજાય
હર તરફ શોકકી કલીયાં ખિલ જાંયે
ચશમોંસે ખુલ્દકી નેહરેં મિલ જાંયે
બકરીયાં સબજેકી ખ્વાહીશ જો કરેં
સુંબુલે ગુલશને ફીરદોસ ચરેં

શાખે તુબાકી છડી બનવાઓ
બકરીયાં હાંકનેકો લે જાઓ
શેર બકરીકી કરે ચોપાની
બાઝ સઅવાકી કરે મેહમાની
બારસે પાક યે જંગલ હોજાય
સબઝા ઇસ રાહકા મખમલ હો જાય
જીસ તરફ વોહ કદ્દે બે સાયા ચલે
સાયેકો અબ્રે ગીરાંમાયા ચલે
જીસ તરફ વોહ મહે અનવાર નીકલે
મહેર ઉસ રાહસે બચકર નીકલે
અલગરઝ વોહ શહે લોલાક લમા
રોનક અફઝાએ બીયાબાં જો હુવા
હર જડી બુટીથી સરગમેં કલામ
હર શજરસે થા હજરકા યે પયામ
અપની ઉમ્મતકા જો હે ચરવાહા
દેખો વોહ આયા હે કમ્મલ વાલા
ફીરતો માઅસુલ યે હેરા કે રસુલ
દિનકો ઈસ કામમેં રેહતે મશગુલ
બકરીયાં નિકો ચરાયા ચરતે
શામકો ઘરમેં ફીર આયા કરતે
એક દિન દાઇ હલીમા તનહા
ઘરમેં બેઠીથી કે બેટા ઉસકા
કાંપતા હાંપતા મુઝતર આયા
રોકર ઉસ બસ્તાસે યું કેહને લગા
બેઠી કયા કરતી હો ઘરમેં આરામ
ચલ મોહમ્મદકા હુવા કામ તમામ
દો હરીફાંને કીયા ઉન્કો હલાક
છુરીસે સીનેકો કર ડાલા ચાક
ખાકપર હમને લીટાતે દેખા
છુરી સીનેપે ચલાતે દેખા

સુનકે યે બાત હલીમા દાઈ
ગીર પડી ખાકપે ઓર ચીલ્લાઈ
હાય જાની મેરે પ્યારે અફ્સોસ
છોડકર મુજકો સીધારે અફ્સોસ
મેં તો કહેતીથી કે જંગલકો ન જા
લાઅલતુને મેરા કેહેના ન સુના
અબ કીધર ઢુંડને જાઊં તુજ કો
અબ કહાં દેખને પાઊં તુજકો
ફીર જો હોશ આયા કુછ ઉસ એકલકો
ખાકસે ઉઠકે ચલી જંગલકો
અશ્ક આંખુંસે રવાં થે પયેહમ
આહકે સાથ ઉઠાતીથી કદમ
દમ બદમ કરતીથી ફરિયાદો બુકા
ઈસ્તરહ માંગતી જાતીથી દુઆ
યા ઈલાહી મેરે દીલબરકી ખેર
ખેર હો ઉસ મહે અનવરકી ખેર
યુંહી ગર ઉસકી કઝા આઈ હો
મોત ઉસ પ્યારેકી આયે મુજકો
જાન જાએ મેરા જાની બચ જાય
વોહ મેરા યુસુફે સાની બચ જાય
ઘર ઉસે લેકે સલામત જાઊં
આમીનાકી મેં અમાનત પાઊં
મેરી અવલાદ સબ એકબાર મરે
યે હલીમા જીગર અફ્ગાર મરે
પર સલામત રહે અહમદ પ્યારા
હે મુજે સબસે મોહમ્મદ પ્યારા
ઈસી અન્દોહ કલકમેં નાગાહ
આ ગયા સામને વોહ ગેરતે માહ
હંસકે ફરમાયા કે મુઝતર મત હો

મેં સલામત હૂં તુ દ્દતની મત રો
ગરચે સીનેકો મેરે ચાક કીયા
ક્યા હુવા દિલકો મેરે પાક કીયા
આબે રહમતસે મેરા દીલ ધોયા
ઝંગ આઈનેસે બીલકુલ ખોયા
દિલ મેરા નુરસે માઅમુર હુવા
જીસ કદર હોસ થા સબ દુર હુવા
યે જીગર સોખતા સબ ભુલ ગઈ
શાદીસે ગુલકી રવીશ ફુલ ગઈ
ઘરમેં હયરત ઝદા લાઇ લેકિન
દીલમે કુછ સોચકે બોલી એકદિન
મેંરી જાં મેં તેરે સદકે જાઉં
ચલ તુજે ઘર તેરે પોંહચા આઉં
યે કહા ઓર શાહે વાલા કો
સાથ લેકર જો ચલી સેહરાકો
રાહમેં એક જગા બિઠલા કર
કીસી મતલબ કો ગઈ ઓર જા કર
ફીરજો આઇતો ન પાયા શેહકો
અબ્ર કુદરતને છીપાયા શેહકો
હાલત અબતર હુઇ ઉસ શયદાકી
સરથા ઓર ખાકથી બસ સેહરાકી
કહતીથી હાય કીધર જાઉં મેં
મોત આજાએ તો મર જાઉં મેં
હાય કીસ અબ્રમેં વો ચાંદ છીપા
છા ગઇ દીલપે મેરે ગમકી ઘટા
ક્યા હુવા હુધકા પાલા મેરા
ક્યા હુવા ગેસુઉં વાલા મેરા
ક્યા હુવા વોહ ગુલે બાગે ખુબી
ક્યા હુવા નુરે દીલે મેહબુબી
ક્યા હુવા સરવે ગુલિસ્તાને કમાલ

ક્યા હુવઃ શમઅ શબિસ્તાને જમાલ
મેરે મુસ્રુફકા પતા દો લોગો
જીસને દેખા હો બતા દો લોગો
કભી કહેતીથી કે અય માહે લકા
અપની દાઈસે કીયા તુને દગા
મેંને ક્યા ઇસ લીએ ખીદમત કીથી
કે તેરે ગમસે કુડે મેરા જી
દેખ તકલીફ તુ મુજ બેકલકી
છાનતી ખાકહું ઈસ જંગલકી
કુછ તેરે દીલપે અસર હે કે નહી
કુછ તુજે મેરી ખબર હે કે નહી
કુછ તુજે મેરા કલક હે કે નહીં
કુછ મેરે દુધકા હક હે કે નહીં,
મોઅજીઝા અપના યે દીખલા મુજકો
આપસે આપતુ મીલજા મુજકો
ગર સલામત ન તુજે પાઉંગી
મેં તો જંગલહી મેં મર જાઉંગી
શાક હે દીલપે જુદાઈ તેરી
દેખ મર જાયગી દાઈ તેરી
પાલનેકી જી ગુનાહગાર થી મેં
ઇસ સઝાકી ન સઝાવારથી મેં
બસ નહીં ચલતાહે બેબસ હું મેં
કોઈ સાથી નહીં બે કસ હું મેં
ક્યા કરૂં ઇશ્કકી બીમારી હે
દીલ સંભલતા નહીં લાચારી હે
બિન તેરે ઘરમેં ન જાઉંગી મેં
ખાક જંગલકી ઉડાઉંગી મેં
મેને મેહનતસે થા પાલા તુજકો
સમજી થી ઘરકા ઉજાલા તુજકો

હાય વોહ ચાંદસી સુરત અફસોસ
હાય વોહ નુરકી સુરત અફસોસ
બીન તેરે મકકે મેં જાઉં કયું કર
મુંહ તેરી માંકો દીખાઉં કયુંકર
તેરે દાદાને મુજે સોંપા થા
મુજહે શરમીન્દા ન કીજી બેટા
ગઇં ઉસકે હુવા ખલકત કા હુજુમ
પુછતે જાતેથે સબ અય મગમુમ
કયા તેરા નામ હે કયું રોતી હે
જાન કીસકે લીયે યું ખોતી હે
બોલી એક ગાઉંસે આઈ હું મેં
મુસ્તફા પ્યારેકી દાઇ હું મેં
મુજ બઈફાકા હલીમા હે નામ
મેરા ઈસ બનમે હુવા કામ તમામ
ખોયગા દશ્તમેં જાની મેરા
ગુમ હુવા યુસુફે સાની મેરા
ઈસ લીયે રોતીહું બા હાલે સકીમ
નહી મીલતાહે મેરા દુરરે યતીમ
લાઅલ મેરા ગોહરે યકતા હે
બચ્ચા બીન બાપકા યહ એકલોતા હે
સરપે છોટાસા અમામા હે સજા
તનપે હે નન્ના સા જામા ઝુબા
ગાલ ઉસ ગુલકે હેં ગોરે ગોરે
લાલહેં આખુંમેં ઉસકે ડોરે
સરપે હેં બાલ ઝુંડુલે અયસે
ગુલપે સુંબુલકા હો ઝુરમટ જયસે
ઉસકે ઝુલફુંકે ધુંઘર વાલે બાલ
દીલે શયદા કે લીયે હેં જંન્જાલ
કદ હે બુટાસા કયામત પાયા

ખ્યાબને જીસ્કા ન દેખા સાયા
સુરમગીં આંખ ખીરહકી રેહઝન
આફતે જાંહે ગઝબ વોહ ચીતવન
સામને ઉસ્કે અગર આતા હે
આફતાબ અબ્રમેં છીપ જાતાહે
ખમે અબ્રુસે મહે નવ હે ખીજલ
તીરે મીઝગાંસે દીલો જાં બિસમીલ
નુરહે નુરહે મુખડા ઉસ્કા
ગેરતે હુરહે વોહ નામે ખુદા
જલવા અફ્ઝા જો વો દીમબર હો જાય
રાહ ખુશબુસે મોઅત્તર હો જાય
જબ કલામ ઉસ્કા યે લોગુને સુના
કરકે અફ્સોસ જવાબ ઉસ્કો દીયા
સું તો કુદરતહે ખુદાકી માઅમુર
ખુદ કરે કાસીબ ઇન્સીમેં ઝુહુર
લેકીન ઇસ હુસ્નકા ઇસ સુરતકા
આદમી હમનેતો દેખા ન સુના
અલગરઝ દશ્તમેં જબ ઉસ્કો પતા
ચુસકે ગુમશુદાકા કુછભી ન મીલા
હોકે માયુસ કલેજે કો થામ
રોતી મકકે કો ચલી વોહ નાકામ.
પોંહચી જબ આમિના ખાતુન કે ઘર
ગીર પડી ખાકપે વોહ ખાક બસર
રોકે ચીલ્લાઇ દોહાઈ લોગો
લુટ ગઇ મેરી કમાઈ લોગો
બેકલી દેખકે ઉસ મુઝતરકી
જાન જાતી રહી સારે ઘરકી
આમિના બીબીને ઉંસ્સે પૂછા
કે તુઝે મેરી કસમ સચ બતલા

મેરા બચ્ચા સો હે અચ્છા દાઇ
છોડ કર આઇહે કયસા દાઇ
રાતી યું આઈ કે કયું બેરતો હે
એસી ગભરાઈ હે કયું બેરતો હે
બોલી કાબુમેં નહીં જી મેરા
લાડલા બો ગયા બીબી તેરા
અપને જાનીકો જો બો બેઠીમેં
હાથ અબ જીનેસે ધો બેઠીમેં
સુનકે ઉસ ખસ્તા વ મહઝુંકા કલામ
શોરે માતમસે થા ઘરમેં કોહરામ
કુછ ન પૂછ આમીના ખાતુનકા હાલ
થરથરાતાથા બદન જી થા નિઢાલ
દીલે શયદાકા હુવા હાલે સકીમ
રો ઉઠી હાય મેરા દુરરે યતીમ
યે કહા ઔર હુવા ગશ તારી
યું લગી કહને બ આહો ઝારી
મેં ચલી મુજકો સંભાલો લોગો
ઉસકે દાદાકો બુલાલો લોગો
સુનકે યે બાત વોહ સરદારે કુરેશ
લેકે સાથ અપને બેગાને ઔર બેશ
લઠ ખડાતા હુવા ઘરસે નીકલા
ખાક ઉડાતા હુવા સેહરા ઢુંઢા
દેખા કેલુંકે દરખ્તોં મેં છિપા
એક લડકાહે અકેલા બેઠા
નુરસે જીસકે ચમકતા હે વોહ બન
ઉસકી ખુશબુસે મેહેકતા હે ચમન
દીલપેથા ઉસકે જો યાકુબકા દાગ
બુએ યુસુફસે હુવા તાઝા દમાગ
જાકે નઝદીક યે ઉસસે પૂછા

કે અય ગુલે તાઝા તેરા નામ હે કયા
કીસ ચમનકા સહી બાલાહે તુ
કોનસે ઘરકા ઉજાલા હે તુ
શમઅસાં કીસકા શબ અફરોઝ હે તુ
કીસકે દીલકા વરખ અનદોઝ હે તુ
શાહેને ફરમાયા કે અહમદ હું મેં
મુઝીબે ફખરે અબોજહ હું મેં
હાશમી મુત્તલબી મુજકો સબ
કહેતેહે એહલે અજમ ઓર અરબ
જબ સુની ઉસ્સે યે શીરીં ગુફતાર
ગુલપે હોને લગા બુલબુલસા નિસાર
અપના મતલુબ જો પાયા ઉસને
ખુબ સીનેસે લગાયા ઉસને
ફ્રશસે અર્શ તલક શોર હુવા
કે મિલા યુસુફે ગુમગશતા મિલા
ફીર યે અસરાર કીસી પર ન ખુલા
કે છિપા દેને મેં મતલબ કયા થા
ગરઝ ઉસ શાહકો લાઇ ઘરસેં
ગેરતે માહકો લાઇ ઘરમેં
ગશસે થી આમિનાકી આંખે બન્દ
સીનેસે શોઅલએ સોઝાં થે બલન્દ
પાસ બીઠલાકે કહાં આંખે ખોલ
દેખ ફરઝન્દકો મુહસે કુછ બોલ
તરા દીલદાર મુબારક હો તુજે
લુત્ફે દીદાર મુબારક હો તુજે
ખોલકર આંખ લગી કહેને કહાં
સામને લાકે કહા દેખ યહાં
ઉઠકે સીનેસે લગાયા ઉસકો
અપની આંખુમેં બીઠાયા ઉસકો

જબ મયસ્સર હુઈ મેહબુબકી દીદ
શાદયાનું સે થા સમાંને ઈદ
ફીરતો મક્કે મેં થી ઘર ઘર શાદી
હર તરફસેથી મુબારકે બાદી
જી ઉઠી ગોયા હલીમા દાઈ
ઝિંદગી ઉસ્ને દુબારા પાઈ
અપને ઘર હોકે જો રૂખસ્ત આઈ
તુરફા આલુદએ હઝરત આઈ
જાએ દીલદાર જો દેખી સુની
હો ગઈ વેહશતે ખાતિર દુની
કેહતીથી જબસે વોહ પ્યારા છુટા
જી નહી લગતા હે ઘરમેં મેરા
ચમનીસ્તાં હે બાયાંબાં મુજકો
ઘર હુવા ગોશએ ઝિન્દાં મુજકો
ગમેં હીજરાં સે જો ઘબરાતીથી
ઘરસે મક્કેકો ચલી જાતીથી
બ્હેરે મેહબુબ થા આના જાના
વાહ કયાં ખુબથા આના જાના
યાં ન આના હે ન જાના બનતા
ન તો રેહનેકા ઠીકાના બનતા .
હિરસે દુન્યાકે જો પાબન્દ હેં હમ .
મુબતીલાએ અલમે ચંદ હેં હમ.
ફંસ ગએ દામમેં હમ કયા કીજે
નહીં ઉઠતા હે કદમ કયા કીજે
એન દરિયામેં કીસી તીશના કો
ગર ન દેખા હોતો દેખો હમકો
હીજરમેં ખુંને જીગર પીના હે
એ મઝા જીનાભી કયા જીનાહે
દમ નીકલતા નહીં મજબુરહેં હમ

દીલ સંભલતા નહીં માઅઝુરહેં હમ
હમકો વ્હાં જાનેકા મકદુર નહીં
વોહ અગર ચાહેં તો કુછ દુર નહીં
કોન હાલે દીલે નાશાદ સુને
એ કસુંકી વોહી ફરીયાદ સુને
આસ્તાને પે બુલાયે હમકો
અપના દીદાર દિખાયે હમકો
હિંદસે હમભી સફર કરજાએં
જાકે ઉસ દેસમેં બસ મરજાએં
કામ જાં ઝાયેકએ દોલત પાયે
સુરત ખાક અપની ઠીકાને લગ જાયે
યે મુનાજાત શહીદે મીસ્કીં
સુનકે યારો કહો આમીન આમીન

તમામશુદ.

કીસ્સાએ હઝરત બીલાલ.

દીલસે સુનો દોસ્તો યે દાસતાં
લીખતા હુએ યું રાવીએ રંગી બયાં
ઇશ્કો મોહબ્બતકી નશાની હુએ યે
આશકે સાદીકકી કહાની હુએ યે
એક મુઅઝંઝીનથા નબીકા બીલાલ
હીઝરસે ઉસ મહકે ઘટા જું હીલાલ
દીલસે મોહબ્બતમેં ગીરફ્તાર થા
શેફ્તએ તુરરએ તરરારથા
નરશએ સર ચશ્મએ દીદારથા.
નરગીસે બીમારકા બીમારથા

ખસ્તા હુવા બઅદે વફાતે નબી
આહ કભી કરતાથા રોતા કભી
વહશતે દીલ લેગઈ આરામે જાં
જાતી રહી તાકતો તાબો તવાં
હાથ લગા બઢને ગીરેબાનતક
દીલસે લગી આગ જલી જાનતક
દેખકર ઉસ દીલબરે રઅનાકી કબ્બર
આશકે ગમગીકોં ન આતાથા સબ્ર
કેહતાથા અફ્સોસ કીધર જાઉં મએં
ઇસ્સે તો બેહતર હુએ કે મરજાઉં મએં
હુએફ્ મદીનેમેં રહે યે બીલાલ
આંખસે દેખે ન વો હુસ્નો જમાલ
મર્ગસે બદતર હુએ મેરી જીંદગી
જીનેસે અબ મુજકો હુએ શરમીંદગી.
લુત્ફ નહીં પાતાહું જીનેમેં અબ
મએં નહીં રેહનેકામદીનેમેં અબ
શેફ્તએ કાકુલે શબ ફામકો
ઝુલ્ફ જો યાદ આઈ ચલા શામકો
છુટ ગયાં દેસ ઔર મહબુબકા
શામકા મુલ્ક આંખોંમે તારીકથા
લીખ્હે વતન તીરહ તર અઝ શામથી
કાલી બલા શામ હુઈ શામકી
લોગ લગે પુછને તુમ કૌન હોં ,
આએ હો ઇસ દેસમેં કીસ કામકો .
કીસલીએ યહાં આએ હો કયા કામ હુએ
રેહતે હો કીસ મુલ્કમે કયા નામ હુએ
કીસકે લીએ રેહતે હો ઝારો નઝાર
કીસકે લીએ રેહતે હો યુ બેકરાર
કયું તુમ્હે ભાયા હુએ ફકીરી લીબાસ
કીસકે લીએ રેહતે હો હરદમ ઉદાસ
ઇસ દીલે શેદામેં હુએ કીસકા બીરોગ

કૌન હુએ વો કીસપે લીયા હુએ યે જોગ
ઓઢે હુએ કાલાસા કમ્મલ હો કયું
કૌનસા હુએ આરીઝા બેકલ હો કયું
સુનકે યે તકરીર દીયા યું જવાબ
આરીઝએ ઈશ્કે હુએ ખાના ખરાબ
કયા કહું ફીર તુમસે કે મયેં કૌનહું
તાઝા હુએ દીલપર મેરે દાગે જીનું
કામ ન દેખો મેરા નાકામહું.
નામ ન પુછો મેરા ગુમનામહું
ઝરરએ ખુરશીદે દરખ્શાં હું મએ
મોરચએ રાહે સુલેમાં હું મએ
દેસ હમારા કભી આબાદથા
યે દીલે નાશાદ કભી શાદથા
ફેકર તો મકબુલ હુએ દરબારકા
ખાસા ચેહીથા મેરે સરકારકા
ઓઢતા કમ્મલથા વો ખુદ બાદશાહ
જીસકો નથી દોલતે દુન્યાકી ચાહ
કેસા શાહીનશાહથા આલી ખીસાલ
જીતેથે હમ દેખકે ઉસકા જમાલ
ઉસ્સે વહાં ખુલ્દકી બસ્તી બસી
હમકો સતાતી હુએ યહાં બેકસી
કાફીલા સાલાર સફર.કર ગયા
કાફીલેકો ઝેરો ઝબર કર ગયા
નામ ઝબાંપર મેરે.આતા નહીં
દીલમે મેરે શૌક સમાતા નહીં
કેહતા જો'મસજીદમે હુએ કોઈ અઝાં
નામકે સુનતેહી નીકલતી હુએ જાં
આશકે માતમઝદાસે જબ પતા
શામકે લોગોંકો અઝાંકા મીલા
બોલે યે સબ જાનગએ હમ તુમેં
કુછ કહો પેહચાન ગએ હમ તુમેં

નામ હએ શાયદકે તુમ્હારા બીલાલ
હીજરે પયમબરસે હે આશુફતા હાલ
કયું નહીં કેહતે કે સીધારે રસુલ
જીનકે સબબસે હો તુમ ઈતને મલુલ
કયું નહીં કેહતે હો કે રશકે ચમન
યાને મદીના હએ તુમ્હારા વતન
કયું નહી કેહતે હો કે જીનેસે તુમ
હો કે ખફા નીકલે મદીનેસે તુમ
કહને લગા બએર જો કુછ હું સો હું
થોડી જગા દો તો યહાં પડ રહું
બોલે વો સબ લોગ કે મીસ્લે નઝર
આપકા આંખોમેં હમારી હએ ઘર
રહીએ યહાં શોકસે આરામસે
હમકો ખબર દીજએ હર કામસે
બોલા કે નાકામકા હએ કામ કયા
દીલ જો હો બીમાર તો આરામ કયા
અલગરઝ ઇસતારસે વો યાર બીન
કરતાથા ફરયાદો ફુગાં રાતદીન
ખાનેકી પીનેકી નથી કુછ ખબર
રોનેસે બસ કામથા આઠો પહેર
હર શબે હીજરાંસે સીવા એક શબ
દીલપે ઝીયાદા હુવા રંજો તઅબ
કેહતા અગર આહમેં હોતા અસર
કુછભી તો ઉસ શાહકો હોતી ખબર
ખાકપે બીસમીલસા તડપને લગા
ઝોઅફસે નાગાહ જો ગશ આગયા
આગસી ભડકી દીલે બેતાબમેં
હાલતે દીદાર મીલી ખવાબમેં
હુસ્ને ખુદાદાદ દીખાયા ઉસે
ચાંદસા મુખડા નઝર આયા ઉસે
માહ નથા મેહર શબ અફરોઝથા
મેહર નથા નુરથા મઅબુદકા

માહ કહાં ઔર વો સુરત કહાં
મેહેર કહાં મેહરકી સુરત કહાં
શાંમકો રોનક હુઇ ઉસ નુરસે
હકકી તજલ્લીથી અયાં તુકસે
દોશપે જો કાકુલે શબ ફામથી
દીલકે ફસાનેકે લીએ દામથી
લૌહે જબી નીમએ માહે તમામ
માહ જેસે કરતા હો ઝુકકર સલામ
અબરૂએ બારીક જો ખમદારથી
કત્લકો ઉશ્શાકકે તલવારથી
નરગીસે મખમુર વોહ મયેકશ જીસે,
દેખકે સુરમેકી તરહ દીલ પીસે
સુરખી વો ડોરોંકી વો સુરમ્હે સયાહ
શોખી વો આંખોંકી વો નીચી નીગાહ
અશકે ગમનાકકો તડપા ગઈ
જીસકી ખુદાકોભી અદા ભાગઈ
રફઅત બીનીથી બહોત દીલપસંદ
શમ્અકી લા હોતી હએ જ્યોસી બુલંદ
દેખકે ઉસ ગોહરે દંદાકી તાબ
દુર અરકે શરમસે હએ ગરકે આબ
બરગે ગુલે તાઝાસે લબ દેખકર
લઅલે યમન પીતાથા ખુને જીગર
મુએ મુહાસીને રૂખે તાબાંકે ગીર્દ
શબથી મગર મેહેરે દુરબશાં કે ગર્દ
કામતે માઝુંસેથી કયામત ખજીલ
પ્રીતનએ આશુબે જહાં મુનફઇલ
કદ નથા સર તા કદમ નુરથા
શમઅસે સાયાભી ગુરેઝાં હુવા
દેખકે ઉસ શમઅકો હો બેકરાર
કરતા થા પરવાનએ જાં કો નીસાર
પાંવપે રખકર સરે ઇજઝો નીયાઝ

અર્ઝ લગા કરનેકે બંદા નવાઝ
જબસે મદીનેસે સીધારે હુઝુર
જીનેસે બેઝારહું મૈ નાસબુર
આપ મુઝે ભુલગએ ઈસકદર
બંદએ મીસકીંકી નલી કુછ ખબર
રહમસે ઈરશાદ હુવા મય બીલાલ
હોશમેં આ તેરા કીધર હએ ખયાલ
વસ્લ મેરા ગર તુઝે મકસુદ થા
મયેં તો તેરે પાસહી મોજુદ થા
મુજપે જફા તુને કયા કીસલીએ
મેરા વતન છોડ દીયા દીલસીએ
ખાકસે ઉઠ કસ્દ મદીનેકા કર
ઉમરે દો રોઝા યે વહીં હો બસર
ફીર તો ઉસ જાસે સવારી ચલી
આશકે શૌદાકો હુઈ બેકલી
ચૌંક પડા ખેફસે ખ્વાબીદા બખત
શાહકો ન પાયા ન અમરરદકા તખ્ત
તાઝા મઝા વસ્લકા યાદ આ ગયા
હુજરએ તારીકમે ઘબરા ગયા
ફીર વો હી વેહશત સે કયા સું ખીતાબ
ફીર દીલે વહશીસે કયા સું ખીતાબ
યહાંભી જીનુંકા નહીં જાતા ખલલ
ચલ દીલે દીવાના મદીનેકો ચલ
જઝબએ દીલ ઉસકા હુવા રેહનુમા
શામસે ઉઠઠા તો મદીનેમેં થા
રોઝએ મહબુબકી થંડી હવા
તનસે લગી ગુંચએ દીલ વાહો આ
ઉન્સ જો થા ખાનએ દીલદારસે
મીલતાથા રોકર દરો દીવાર સે

દીલસે કહા મુજકો હુએ જાના ઝરૂર
બીન્તે રસુલે અરબી કે હુઝુર
બાપકી બુબાસ ઉસી ગુલમે હુએ
બુઝવમેં જો હુએ વહી યો ફુલમે હે
શમએ હરીમે નબવી હયે બુતુલ
આઇ નએ મુસ્તફવી હુએ બુતુલ
સજ્યદએ પાકકે દરપર ગયા
ચુમકે ચૌખટકો યે કહને લગા
નુરેનબી લીજીએ મેરા સલામ
દેવઢીપર હાઝીર હુએ તુમ્હારા ગુલામ
ઘરસે સદા આઇકે વો હૈં કહાં
વોભી સીધારે સુએ બાગે જીનાં
વોભી મદીનેસે ઝેબસ થી ઉદાસ
વોભી રવાના હુઇ હઝરતકે પાસ
જબ સુની ઉસ ગમઝદેને યે ખબર
બસસરે શોરીદાથા ઓર સંગે દર
નઅરા લગા કરને જો વો બસતા તન
ઘરસે નીકલ આએ હુસૈનો હસન
દેખકે હુસનૈનકો રોને લગા
રોકે લગા કેહને કે વા હસરતા
પેશે પીદર ફાતમ્હ ઝહેરા ગઇ
છોડકર ઇન બચ્ચોં કોં તનહા ગઇ.
અપની યતીમીકીહુઇ યારાગર,
ઉનકી યતીમીપે નકી કુછ નઝર
શહરમેં શોહરત હુઇ આએ બીલાલ,
હીજરે પયમબરસે બહોત ખસ્તા હાલ
પોહુંચે મુલાકાતકો સબ ખાસો આમ
બલકકા ગીરદ ઉનકે હુવા ઇઝદેહામ
કરતાથા ઇસરાર યે પીરો—જવાં

આજ સુના દીજીએ હમકો અઝાં
કહેતાથા કીસ તરહા કહું મય અઝાં
મેરી અંઝાકા નરહા કદરદાં
કીસકો સુનાઉં કે પયગમબર નહીં
નામ જો આજાતા બતાતાથા મયેં
ઉનકી તરફ હાથ ઉઠાતા થા મયેં
કયા કરૂ અબ કીસકો બતલાઉં ભલા
કીસકી તરફ હાથ ઉઠાઉં ભલા
સુનકે યહ હુસનૈનભી બોલે કે હાં
હમભી હયે મુશતાક સુનાયો અઝાં
હુકમસે શાહઝાદોં કે મજબુરથા
બામપે મસજીદકે વો ગમગી ચઢા
જીસઘડી " અલ્લાહો અકબર " કહા
કટતા થા લોગોંકા છુરીસે ગલા
ફીર જો કહા " અશહદો અનલાઇલાહ "
ગુમ હુવા અલ્લાહમેં માનીદ આહ
હોતાથા ઉસ આશકે " યાસીન " સે
"શીન" કા હર લફ્ઝ અદા "સીન" મે
શોર હુંવા આશકે યાસીનહયે
સીનભી યે કાબીલે તહસીન હયે
આયા ઝબાંપર જો મોહમ્મદકા નામ
બસ લીયા હાથોંસે કલેજેકો થામ
કેહતે હયેં કોઠેસે ગીરા બેં ખબર
કર ગયા ગીરતેહી જહાંસે સફર
ખાકમે તડપા જો વો અંદોહગીં
અરશકો જુંબીશ હુઇ કાંપી ઝમીં
ઇશ્કકા ગમ ચારા ગરેજા હુવા
ખાનએ મહેબુબકા મેહમાં હુંવા

જાન . જોયાકે પાસ
પોહ'ચ .ઝ અપને મસીહાકે પાસ
ઝરરા હુવા મેહરે દરખશાંમેં ગુમ
કતરા હુવા ચશ્મએ હેવામેં ગુમ
ખ્યાસેને દરયાસે મુલાકાતકી
ખુબ તલાફી હુઈ માફાતકી
ચાહતે હુએ' જીસકો બુલાતે હુએ યું
શરબતે દીદાર પીલાતે હુએ યું
હુએ દ્ કે હમ ફરતે હુએ શામો સહર
હીર્સ'કા કાસા લીએ હમ દરબદર
ઘરકે ન દીલદારકે દરકે હુએ
હમ ન ઇધરકે ન ઉધરકે હુએ
રહમતે આલમ મુજે બુલવાઈએ
રહમ મેરે હાલપે ફરમાઇએ
શરબત દોદાર પીલા દીજીએ
બહેરે ખુદા મેરી દવા કીજીએ
હી'દમેં ખાતર મેરી નાશાદ હુએ
જલ્દ ખબર લીજએ ફરયાદ હુએ
મુજકો નહીં ચાહીએ બાગ ઇરમ
સર હો મેરા ઓર વો ખાકે કદમ
ખાકે દરત બરસરે મા તાજ બાદ
હર શબે ઉમરત શબે મેઅરાજ બાદ
કીસ્સા કીયા મ'એને દુઆપર તમામ-
ભેજો પયમબરપે દરૂદો સલામ

તમામ શુદ.

	રૂ, આ. પા.		રૂ. આ. પા.
દાસ્તાને અમીર હમઝા	૨-૮-૦	મેરાજનામા	૦-૩-૦
કીસ્સા તોતા મેના	૧-૮-૦	ગજલ યાને હકાની	૦-૮-૦
જંગનામા મીરા દાતાર	૦-૪-૦	શાહજહા શાહપરી	૦-૨-૦
જંગનામા ખયબર	૦-૩-૦	ઝેતુન મોહમદ હનીફ	૦-૨-૦
જંગનામા હ. અલી	૦-૮-૦	મલેક મોહમદ	૦-૮-૦
જંગનામા ઇમામહુસેન	૦-૮-૦	જંગનામા મોહમદ હનીફ	૦-૧૦-૦
સનમ ખાનએ ઇશ્ક	૦-૮-૦	જોગીકા બરન	૦-૨-૦
બોલતી મેના	૦-૪-૦	હસીનોકીજાન સુર્ખીપોકા	૦-૨-૦
દીલરૂબા માશુક	૦-૪-૦	ઇમાન ભાગ ૧	૦-૨-૦
મનજેકવસર	૦-૩-૦	ભાગ ૨	૦-૨-૦
અરકાને ઇસ્લામ	૦-૬-૦	,, ૩	૦-૨-૦
હાતમ તાઇ બાતસ્વીર	૧-૮-૦	,, ૪	૦-૨-૦
મકતુબાતે મોહબ્બત	૦-૪-૦	કડકતા કવ્વાલ	૦-૨-૦
હીન્દી જાસુસ	૦-૬-૦	ખઝીનયે મગફ્રત	૦-૨-૦
હરાબાઝ તુર્ક	૦-૧૦-૦	આશીક કવ્વાલ	૦-૨-૦
જોશે જવાની	૦-૪-૯	મેઅરાજ નામા	૦-૨-૦
ગવહરજાન	૦-/-૦	તવારીખમકા મોઅઝમા	૦-૧૨-૦
પીરાને કલ્યર	૦-૨-૦	યુસુફે સાની	૦-૮-૦
કલામે એ ખુદ	૦-૨-૦	હદાયતુલ મુસલમીન	૦-૮-૦
અલ્લાહકી રેહમત	૦-૨-૦	અલબેલા ગવૈયા	૦-૨-૦
તવહીદકા ડંકા	૦-૨-૦	ગઝલ યાને હકાની	૦-૨-૦
શાહેરમ	૦-૨-૦	માશુકે બડોદા	૦-૨-૦
શાહેયમન	૦-૨-૦	ગુલદસ્ત એ કવ્વાલી	૦-૨-૦
શાહેઝકુમ	૦-૩-૦	ખ્વાજાકી જોગન	૦-૨-૦

કીતાબે મીલનેકા પતા.

અબદુલમજીદ અબદુલઅઝીઝ કુતુબ કુરેશી.

ઠે. તીન દરવાઝા.

અહમદઆબાદ.